

Odpowiedzialność pracodawcy za wypadek podczas wykonywania telepracy

Kodeksowa definicja ujmuje telepracę jako pracę wykonywaną regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Należy pamiętać, że mimo swojej specyfiki telepraca w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy jest pracą, lecz poddaną modyfikacji. Dlatego też do wszystkich telepracowników stosuje się przepisy ogólne.

A zatem, by można było mówić o telepracy praca musi być regularnie i stale świadczona poza siedzibą zakładu pracy czy przedsiębiorstwem pracodawcy, przy czym pracownik winien wykorzystywać do pracy wszelkie środki telekomunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z 18 lipca 2002 r. o świadczeniach usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2017, poz. 1219, ze zm.), czyli pocztę elektroniczną, telefon, faks jak i inne urządzenia teleinformatyczne. W ramach tego warunku mieści się również obowiązek pozostawania w stałym kontakcie pracownika z pracodawcą i przekazywanie mu efektów wykonywanych czynności za pośrednictwem środków telekomunikacyjnych.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi wykonującemu pracę poza siedzibą zakładu bezpieczne i higieniczne warunki pracy, a także dostarczyć mu niezbędny do wykonywania obowiązków służbowych sprzęt. Nie jest odpowiedzialny natomiast za kwestię higieny i bezpieczeństwa samego pomieszczenia pracy, a także nie musi dbać o zapewnienie odpowiednich urządzeń higieniczno-sanitarnych.

Należy również zaznaczyć, że w przypadku telepracy nie jest wykluczone zajście wypadku w drodze do lub z pracy. W przypadku telepracownika taka sytuacja może wystąpić, gdy pracownik część obowiązków wykonuje w domu, a część w siedzibie przedsiębiorstwa, bądź gdy do wykonywania telepracy wyznaczono miejsce inne, niż miejsce zamieszkania. Jeżeli zaistniałe zdarzenie spełnia określone przepisami przesłanki, a droga do lub z miejsca pracy była najkrótsza i nie została przerwana (art. 57b ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz.U. z 2017, poz. 1383) zatrudniony w formie telepracy zachowuje prawo do 100% zasiłku chorobowego, jak i może starać się o rentę, w razie stwierdzenia niezdolności do pracy po wyczerpaniu okresu zasiłkowego.

Wypadek przy telepracy

Telepracownik podlega tym samym zapisom art. 3 ust. 1 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2017, poz. 1321, ze zm.) co pracownicy wykonujących swoje obowiązki w siedzibie pracodawcy. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą. Związek z pracą oznacza, że dane zdarzenie nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych, czynności wykonywanych na rzecz pracodawcy nawet bez polecenia lub w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem pracy.

Problem w przypadku telepracy stanowi przede wszystkim ostatnia z wymienionych przesłanek – związek zdarzenia z pracą. Trudności związane są z brakiem świadków, którzy mogliby potwierdzić

okoliczności zdarzenia, a także ustalenie, czy do wypadku nie doszło w skutek zaniedbania pracownika bądź pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Postępowanie powypadkowe

Postępowanie powypadkowe odbywa się w oparciu o regulacje zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. (Dz.U. 2009 nr 105 poz. 870) w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Tutaj jednak znowu mogą pojawić się pewne utrudnienia, ponieważ każda kontrola i każde wtargnięcie do miejsca pracy, które jest jednocześnie miejscem zamieszkania telepracownika wymaga jego pisemnej zgody. Tym samym, jeżeli pracownik nie wyrazi zgody na spisanie protokołu przez komisję powypadkową, to ciężko będzie ustalić jakiegokolwiek okoliczności wypadku – tym niemniej poprzez brak współdziałania pracownik w zasadzie pozbawia się możliwości uzyskania świadczeń z tyt. wypadku przy pracy. Należy jednak przyjąć, że jeśli wypadek nastąpił w miejscu, wskazanym przez pracodawcę jako miejsce telepracy (np. dom) i do zdarzenia doszło w ustalonych wcześniej godzinach pracy, to może mieć on związek z pracą.

Autor: Jolanta Fortuniak, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy